

SAYI • ISSUE

51

YIL • YEAR

2024

ISSN 1301-3289

E-ISSN 2822-2903

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

مركز البحوث الإسلامية

CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

SAYI / ISSUE 51 - YIL / YEAR 2024

Sahibi / Owner	TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) adına Prof. Dr. Murteza BEDİR
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Managing Editor	Tayfun DEMİR
Yayın Kurulu Editorial Board	Prof. Dr. Jonathan BROWN (Georgetown University) Prof. Dr. Mesut KAYA (İstanbul Medeniyet Üniversitesi) Prof. Dr. Cemil AYDIN (University of North Carolina) Prof. Dr. Lejla DEMİRİ (Universität Tübingen) Doç. Dr. M. Zahit ATÇIL (İstanbul Medeniyet Üniversitesi) Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ (George Mason University) Doç. Dr. Fatma KIZIL (Yalova Üniversitesi) Dr. Samy AYOUB (University of Texas at Austin) Dr. Yakooob AHMED (İstanbul Üniversitesi) Dr. İsmail YAYLACI (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi) Dr. Ertuğrul ÖKTEN (İstanbul Medeniyet Üniversitesi) Dr. Ayşe POLAT (İstanbul Medeniyet Üniversitesi) Dr. Merve ÖZDEMİR ÖZAYKAL (İstanbul Üniversitesi) Dr. Mutez al-KHATIB (Hamad b. Khalifa University)
Yayın Danışma Kurulu Advisory Board	Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet Âkif AYDIN (İstanbul Medipol Üniversitesi) Prof. Dr. Feridun EMECEN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. Mustafa KARA (Uludağ Üniversitesi Emekli Öğr. Üyesi) Prof. Dr. Ali AKYILDIZ (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi) Prof. Dr. Ali KÖSE (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK (Hamad b. Khalifa University) Prof. Dr. M. Sait ÖZERVARLI (Yıldız Teknik Üniversitesi) Prof. Dr. Maribel FIERRO (Spanish National Research Council) Prof. Dr. Frank GRIFFEL (Yale University) Prof. Dr. Ayman SHIHADDEH (SOAS University of London)
Editör / Editor Kitâbiyat Editörleri Review Editors	Doç. Dr. M. Zahit ATÇIL (İstanbul Medeniyet Üniversitesi) Prof. Dr. Asım Cüneyd Köksal (İstanbul Marmara Üniversitesi) Doç. Dr. Enes BÜYÜK (Samsun Üniversitesi)
Yayın Sekreteri / Assistant Editor	Şirin AKİBA ULUÇ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Dil Editörleri / Language Editors	Dr. İsa KAYAALP (Türkçe), Thomas FELICIANO (İngilizce), Dr. Münzir ŞEYHHASAN (Arapça)
Bibliyografya Editörü / Bibliography Editor	Abdulkadir ŞENEL
Tasarım / Graphic Design	Ender BOZTÜRK, Ali Haydar ULUSOY, Hasan Hüseyin CAN
Baskı / Printed by	TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi Ostim OSB Mah. 1256 Cadde No. 11 Yenimahalle / Ankara Tel. 0312. 354 91 31 Faks. 0312. 354 91 32 Sertifika No. 48058

İslam Araştırmaları Dergisi yılda iki sayı
(Ocak ve Temmuz) yayımlanan hakemli ve akademik bir dergidir.
Dergide yer alan yazıların ilmi ve fikri sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu dergi ULAKBİM Ulusal Veri Tabanları, Modern Language Association Database,
ATLA Religion Database, Index Islamicus, ERIH Plus ve Scopus tarafından taranmaktadır.

İcadiye Bağlarbaşı Caddesi 38, Bağlarbaşı 34662
Üsküdar-İstanbul
Tel. (0216) 474 08 50 Fax. (0216) 474 08 74
isad.isam.org.tr

© İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2024
ISSN 1301-3289

İSLAM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

Sayı / Issue 51 • Yıl / Year 2024

MAKALELER / RESEARCH ARTICLES

المواد والأحكام التي أخذها قانون الأحوال الشخصية الأردني من مرسوم قانون حقوق العائلة العثمانية /
Articles and Provisions Taken by the Jordanian Personal Status Law From the
Ottoman Family Law Decree 7

İbrahim Helalşah

Sultan-Paşa Kroniklerini Yeniden Düşünmek: Mustafa es-Safevi el-Kal'avi ve
Eseri Üzerine Bir İnceleme / Sultan-Pasha Chronicles Revisited: A study on
Mustafa al-Safawi al-Qal'awi and his work 53

Halil İbrahim Erol

II. Abdülhamid'e Kitapla Şantaj: Alman Gazeteci Julius Grosser Tarafından
Yazılması Tasarlanan Kitabın Hikâyesi / Blackmailing Abdulhamid II With
A Book: The Story of a Book designed and drafted by German Journalist Julius
Grosser 83

Kadir Kon

DEĞERLENDİRME MAKALESİ / REVIEW ARTICLE

Modern Arap Tarih Yazımında Paradigmalar ve Ortadoğu'da Kurucu Osmanlı
Nesli / Paradigms in Modern Arab Historiography and the Ottoman Founding
Generation in the Middle East 139

Hilal Görgün

ARAŞTIRMA NOTU / RESEARCH NOTE

İslam Yazmalarında Kürrâse Numaralandırması Üzerine Bazı Notlar /
Some Notes on Kurrasah Numbering in Islamic Manuscripts 163

Nimet İpek - Gülsüm Gülsev Şanver

VEFEYAT / OBITUARY

Raşit Küçük (1947-2022) **173**

Müjdat Uluçam

KİTÂBİYAT / BOOK REVIEWS

Güngör Karauğuz, *H. Nuh, H. İbrahim ve H. Lut Bağlamında Kur'an Arkeolojisi -Bir Yöntem Teklifi-* **181**

Halil Temiztürk - Enes Büyük

Mehmet Taha Boyalık, *el-Keşşâf Literatürü: Zemahşerî'nin Tefsir Klasığının Etki Tarihi* **190**

Mustafa Aydın

Shady Hekmat Nasser, *The Second Canonization of the Qur'ân (324/936): Ibn Mujâhid and the Founding of the Seven Readings* **196**

Eren Pilgir

Stephen J. Shoemaker, *Creating the Qur'an: A Historical-Critical Study* **202**

Huzeyfe Kocabas

Sinan İlhan, *İslâm'ın Yahudi İbadeti Üzerindeki Etkisi: Naphtali Wieder'in İbranice Eseri ve Arapça Tercümesinin Tahkikli Neşri* **208**

Ravza Aydın

Ceyda Gürman, *Tâbiûn Dönemi Tefsiri ve Medineli Müfessirler* **214**

Rabia Hacer Bahçeci

Himmet Konur, *Mihne: Sûfilerin Zulümlerle İmtihanı - Hicri III. ve IV. Asırlarda Mihne'ye Maruz Kalan Sûfiler* **219**

Feyza Ketenci

Gül Şen, *Making Sense of History: Narrativity and Literariness in the Ottoman Chronicle of Naima* **224**

İbrahim Sert